

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

Fakulta sociálních věd

Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): **Bc. Zuzana Kašparová**

Název práce: Analýza legitimizačních strategií Vysokého představitele v Bosně a Hercegovině Paddyho Ashdowna. Praha, 2022. 109 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií, Katedra ruských a východoevropských studií.

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): PhDr. Ondřej Žíla, Ph.D.

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Zuzana Kašparová se rozhodla ve svém diplomním projektu zkoumat diskurzivní prostředky, jakými jeden z nejvíce diskutovaných Vysokých představitelů v Bosně a Hercegovině (dále jen BaH) Paddy Ashdown legitimizoval tranzici země a její směřování do euroatlantických struktur. Tento Vysoký představitel, který formálně reprezentuje mezinárodní společenství v BaH, zastával tezi o přesunu poválečné země „od Daytonu k Bruselu“. Diplomantka zkoumala rozličné legitimizační strategie uplatněním dekoloniální optiky. Na základě aplikace kritické diskurzivní analýzy Kašparová studovala vybrané projevy Vysokého představitele Paddyho Ashdowna. Hlavním cílem práce bylo zodpovědět otázku, zda lze uplatněné legitimizační strategie, detekované v Ashdownových veřejných vystoupeních, považovat za součást aplikovaného konceptu tzv. koloniálního matrixu moci.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Práce je srozumitelně strukturována do tří stěžejních kapitol. Kašparová v textu postupuje logicky. V kontextuální části se věnuje rozboru situace v daytonské BaH, roli mezinárodního společenství v zemi od skončení války a charakteristice Vysoký představitelů pro BaH do roku 2002, kdy nastupuje Paddy Ashdown. Tomu je zde věnována zvláštní pozornost; diplomantka se zabývá charakteristikou jeho politiky, direktivními způsoby řízení země a dopady, jaké jeho rozhodnutí způsobily. V teoreticko-metodologické části Kašparová nastiňuje ústřední metodu kritické diskurzivní analýzy, předkládá diskusi teoretických přístupů stěžejních autorů a rozebírá aplikaci dekoloniálního prisma ve svém výzkumu. V empirické části pak nejprve nastiňuje vytyčené výzkumné otázky a diskutuje způsoby volby analyzovaného korpusu. Stěžejní část analytické sekce je věnována vlastnímu rozboru projevů Paddyho Ashdowna, které tvoří klíčové primární zdroje projektu.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Celkový dojem z velmi pečlivě vystavěné a srozumitelně strukturované práce, která se opírá o rozsáhlou škálu sekundární literatury, naneštěstí oslabuje nepříliš přesvědčivé stylistické zpracování. Jazykový projev představuje slabinu celkového vyznění textu, jeho kvalita v jednotlivých kapitolách kolísá. Práce by si jednoznačně zasloužila provedení finální redakce textu, na kterou však již nebyl čas.

Další kritické výhrady ke zpracování projektu nemám; text splňuje všechny formální náležitosti, autorka řádně cituje a pracuje s využitou literaturou.

Seznámil jsem se s výsledky kontroly Turnitin. Práce splňuje požadavek na originalitu práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Diplomní projekt Zuzany Kašparové vznikl přibližně rok a půl. Diplomantka v jeho průběhu pravidelně konzultovala své téma a odevzdala vícero pracovních verzí. Musím vyzdvihnout, že navzdory mé kritice ohledně stylistiky, přespřílišné „tezovitosti“ a repetitivně laděné povaze jejích vyjádření v jednotlivých pracovních verzích, se autorčina finální verze velmi výrazným způsobem vylepšila a zkvalitnila.

V českém prostředí se jedná o pilotní studii, která přesvědčivě demaskuje určité eurocentrické hodnoty a navenek liberální přístupy mezinárodního společenství. Analýza Zuzany Kašparové totiž naopak rozkrývá limity přímé intervence Vysokého představitele v BaH. Paddy Ashdown se snažil direktivním a nekonsenzuálním způsobem prosadit své vize reorganizace daytonské BaH a jejího směřování do euroatlantických struktur. Originální přístup autorky tkví nejen v její snaze rozklíčovat legitimizační strategie, kterými Ashdown usiloval ospravedlnit svou politiku, ale především v jejím neotřelém přístupu zkoumat dění v regionu bývalé Jugoslávie prostřednictvím jiného úhlu pohledu, tj. prismaticem dekolonialismu. Z těchto důvodů považuji za velmi přínosnou aplikaci právě dekoloniální perspektivy při výzkumu detekovaných legitimizačních strategií Vysokého představitele. V této části Kašparová přesvědčivě analyzuje Ashdownův diskurs a konfrontuje své poznatky s teoretickou konceptualizací dalších autorů.

Diplomantka na základě své analýzy označuje Ashdownovu argumentaci za tzv. mythopoesis, tj. tendenci odkazovat ve svých projevech na četné mýty a příběhy, jejichž kořeny lze hledat v koloniálním matrixu moci.

Na zvoleném příkladu tak Kašparová, která se hlásí k angažovanému přístupu a kritizuje mocenskou nerovnost v BaH, přispívá do hned několika šířeji nastavených debat. Její text intervenuje nejen do diskuse o roli mezinárodního společenství v BaH, ale i o problematice legitimizace shora řízené intervence, která je konstruována v rámci převládající imperiálně-koloniální organizace světa, a v neposlední řadě kriticky polemizuje s dominantním západocentrickým pojmáním výzkumu.

Doporučuji, aby Zuzana Kašparová zvážila publikování zkrácené verze své diplomní práce v odborném časopise.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- 1) Nakolik se dle Vaší expertízy lišila politika Paddyho Ashdowna od přístupů dalších Vysokých představitelů BaH, obzvláště pak těch, co následovali po Ashdownovi?
- 2) Přetrvává tzv. tranziční diskurz, který je rozebírán v souvislosti s Paddy Ashdownem, v BaH i v posledních letech?
- 3) Lze obdobný koncept – koloniální matrix moci – uplatnit i v dalších postjugoslávských republikách? Pokud ano, kde a proč?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Navzdory mým kritickým připomínkám ke stylistickému zpracování práce považuji diplomní projekt Zuzany Kašparové za velmi solidní počín, doporučuji práci k obhajobě a hodnotím výborně – A.

Datum: 13. 1. 2022

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chyby kritické

zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.